स्वागतम एवं नमस्कार

नेपाल सरकार

राष्ट्रिय किसान आयोग

किसान आयोग सम्बन्धी अभिमुखिकरण गोष्ठि

२०७४ जेठ १७

“कृषिमा परिवर्तन र रुपान्तरणको अभियान, अपरिहार्य छ सम्बन्धित सबैको एकीकृत योगदान”

nfcnepal2017@gmail.com

राष्ट्रिय किसान आयोगको संक्षिप्त परिचय:

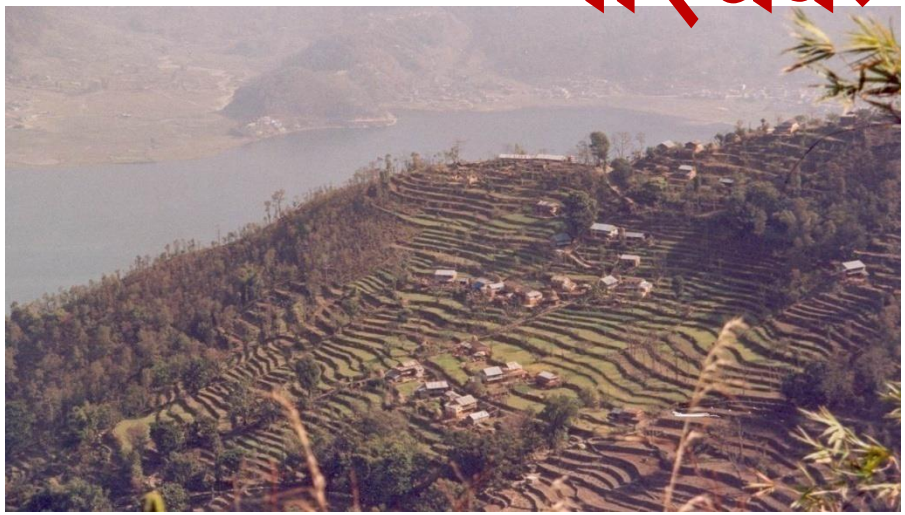

मदन थापा

सदस्य सचिव

Background

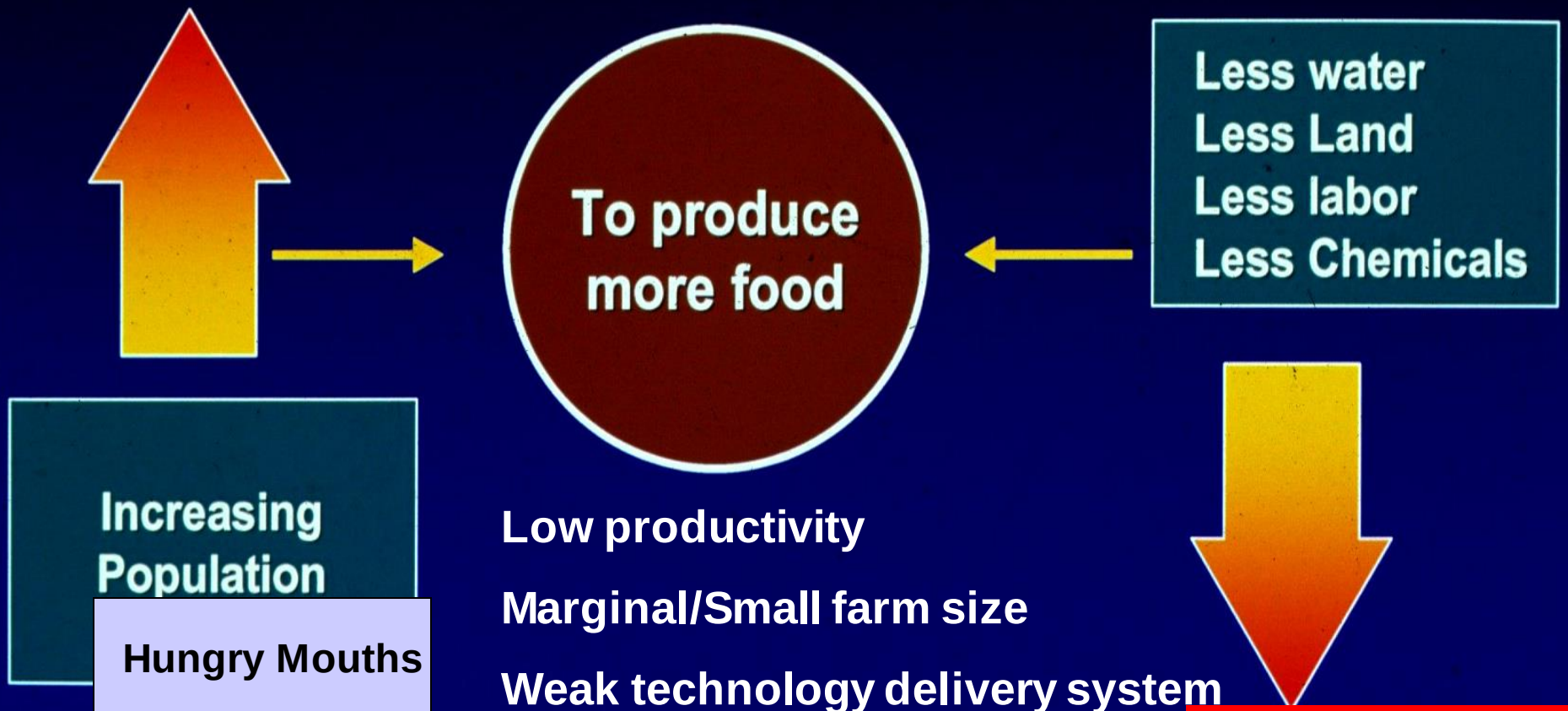

Hungry Mouths

Low productivity

Marginal/Small farm size

Weak technology delivery system

Climate Change

Neglected Farmers' Right & Welfare Prog

किसान आयोग गठनको औचित्य

- विभिन्न बिषयगत आयोगहरु (६, ७) गठन र सञ्चालन छन् जस्ले किसान र कृषिको मुद्दा खासै सम्बोधन गर्दैनन्।
- खाद्य पोषण सुरक्षा, रोजगारी, ग्रामीण आम्दानी आय स्तर र कुल ग्राहस्थ उत्पादनमा बिशेष योगदान गर्ने कृषि क्षेत्र आकर्षित, मर्यादित र सम्मानित हुन सकेको छैन।
- सेवा सुविधाका बिषय प्रमुख बने तर अधिकारका पक्ष गौण रहे
- किसान हक हित संरक्षण एवं कल्याण्कारी नीतिको अभाव र मौजुदा नीति तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवस्था र Policy Gap लाई सम्बोधन गर्न ढिला भैसकेको छ।
- ADS कार्यान्वयको एक अभिन्न अंगको रुपमा लिइएको छ।
- नेपाल पक्ष राष्ट्र भै गरिएका सन्धी, सम्झौता अनुसारका कानून निर्माण

राष्ट्रिय किसान आयोग गठन कार्यकारी आदेश, २०७३

राष्ट्रिय किसान आयोग गठन कार्यकारी आदेश, २०७३

प्रस्तावना:

मुलुकको अर्थतन्त्रको मेरुदण्डको रुपमा रहेको कृषि क्षेत्रलाई आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण र विविधिकरण गरी किसानको हकहितको संरक्षण एवं प्रवर्द्धन गर्न तथा कृषि सम्बन्धी ऐन, कानून, नीति तथा योजना तर्जुमाको साथै कृषि अनुसन्धान र प्रसार लाई किसानमैत्री बनाई किसानहरुको हक हित र अधिकारको रक्षा गर्दै कृषि उत्पादनमा नेपाललाई आत्मनिर्भर बनाउनु वान्छनीय भएको तथा नेपाल सरकारबाट स्वीकृत कृषि विकास रणनीति (सन् २०१५-३५) ले परिलक्षित गरे बमोजिम नेपाल सरकारले एक राष्ट्रिय किसान आयोग गठन गर्नका लागि देहाय बमोजिमको राष्ट्रिय किसान आयोग गठन कार्यकारी आदेश २०७३ जारी गरेको छ ।

राष्ट्रिय किसान आयोग गठन कार्यकारी आदेश, २०७३....

आयोगको दुरदृष्टिः

उत्पादक किसानहरु नै कृषि विकासका मूल आधार हुन् भन्ने मान्यताका आधारमा कृषि पेशालाई मर्यादित पेशाको रुपमा विकास गर्दै आम किसानको हक, हित र अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्दै किसानहरुलाई सामाजिक न्यायको प्रत्याभूति गराउने ।

आयोगको लक्षः

नेपाल सरकार र सरकोकारवाला निकायहरुसँगको सहकार्यमा नेपालको संविधान अनुरुप किसानहरुलाई प्रदत्त अधिकारहरुको कार्यान्वयनमा सहयोग गर्दै किसान अधिकारमैत्री वातावरण निर्माण गरी सबै किसानहरुले आफूलाई प्राप्त अधिकारको निर्वाध उपभोग गर्न पाउने स्थिति निर्माण गर्ने र कृषिलाई सम्मानजनक र आकर्षक पेशाको रुपमा विकास गर्ने ।

आयोगको ध्येयः

विश्वव्यापीरुपमा आत्मसात् गरिएका किसान अधिकारका सिद्धान्त, मूल्य मान्यतालाई अवलम्बन गर्दै स्वतन्त्र, निश्पक्ष, विश्वसनीय तथा नेतृत्वदायी राष्ट्रिय किसान अधिकार सम्बर्द्धन र प्रबर्द्धन गर्ने संस्थाको रुपमा आयोग रहने छ ।

आयोगको मूल्य मान्यताहरुः

खाद्यसम्प्रभुता सहितको किसानमुखी र आत्मनिर्भर कृषि, समानता र न्याय, निष्पक्षता, खाद्य तथा कृषि उत्पादनका स्रोत र संशाधनहरुमा उत्पादक किसानहरुको यथोचित पहुँच, जवाफदेहिता, पारदर्शिता, स्वतन्त्रता र स्वायत्तता, सहभागिता र समावेशीकरण, विविधताको सम्मान आयोगका मूलभूत मान्यताहरु हुन् ।

Relayed lentil in Paddy field, Khairhani Chitwan

किसान अधिकारको परिभाषाः

"किसान अधिकार" भन्नाले खाद्य तथा कृषि उत्पादनका स्रोत–साधनहरु, कृषि सामग्रीहरु र प्राकृतिक संशाधनहरुमा उत्पादक किसानहरुको पहुँच तथा अधिकार, खाद्य सम्प्रभुताको अधिकार, कृषि उत्पादन, बजार र बजारमूल्य, किसानहरुको परम्परागत तथा आर्जित ज्ञान, सिप र प्रविधि, रैथाने बालीको जात, बीउबिजन, नश्ल, किसानले विकास गरेको जात र नश्ल, अनुसन्धान, अनुदान, राहत, बिमा, प्रसार सेवा, सुविधा, किसान सामाजिक सुरक्षा र नीति निर्माण तहमा किसानहरुको सहभागिता र सामाजिक न्याय लगायतका अधिकारहरुलाई सम्झनु पर्छ ।

आयोगको कार्यक्षेत्र:

राष्ट्रिय किसान आयोगको कार्यक्षेत्र संघीय गणतन्त्र नेपाल राज्यभर हुनेछ ।

पदावधि:

राष्ट्रिय किसान आयोगका अध्यक्ष तथा सदस्यहरुको पदावधि चार बर्षको हुनेछ ।

आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकारः

(क) कृषि विकास रणनीतिको सफल कार्यान्वय गर्नका लागि कृषि विकास मन्त्रालय लगायत कृषि क्षेत्रसँग सम्बन्धित निकायहरु समक्ष समय सापेक्ष सुधारका सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई राय सुझाव दिने ।

(ख) किसानहरुको हक, हितलाई प्रवर्द्धन गर्न किसान कल्याणकारी योजना (Farmer Welfare Scheme) तर्जुमा गरी नेपाल सरकारलाई सिफारिस गर्ने ।

(ग) नेपाल सरकारले जारी गरेका विद्यमान नीति, ऐन, नियममा किसान अधिकारमा रहेको नीतिगत भिन्नता (Policy Gap) को सम्बन्धमा अध्ययन तथा विश्लेषण गरी सुधारको लागि नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने ।

आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार.....

(घ) किसान हक, हित अधिकार एवम् किसानहरुको राज्यप्रतिको कर्तव्य र दायित्वका लागि नँया नीति ऐन वा नियमावली बनाउन नेपाल सरकारलाई सहयोग गर्ने ।

(ङ) किसान अधिकारको अनुगमन, सुपरिवेक्षण गर्ने र सुधारको लागि नेपाल सरकार समक्ष सिफारिस गर्ने ।

(च) कृषि कार्यमा प्रयोगहुने प्राकृतिक स्रोत साधनमा किसानहरुको पहुँच बढाउने र अधिकार स्थापना गर्ने ठोस कार्ययोजना नेपाल सरकारसमक्ष सिफारिस गर्ने ।

आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार.....

(छ) विभिन्न बाली वस्तुहरुको बजार सरलीकरण, गुणस्तर तथा लागत प्रतिस्पर्धात्मकता अभिवृद्धि, र मूल्य अभिवृद्धिको आधारमा किसानले उचित मूल्य पाउने उपायको बारेमा नेपाल सरकारलाई सुझाब दिने ।

(ज) वस्तुगत संघ, उत्पादक सहकारी संघ तथा किसान सन्जाल एवं संगठनहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरि किसानहरुका हक अधिकारको संरक्षण र प्रवर्द्धन गर्ने उपायहरु सम्बन्धमा नेपाल सरकारलाई सुझाव दिने ।

(झ) किसानहरुको परम्परागत ज्ञान, सिप, प्रविधि, रैथाने जात, विउ, नश्ल तथा किसानहरुले विकास गरेका बाली/पशु नश्लमा उनीहरुको पहुँच, र प्रयोग बढाउन तथा त्यसमा किसानहरुको अधिकार स्थापना गर्न नेपाल सरकारलाई आवश्यक सुझाव दिने

आयोगको काम, कर्तव्य र अधिकार.....

(ञ) कृषि पेशालाई आकर्षित बनाउन अवलम्बन गर्नु पर्ने किसान अधिकार सम्बन्धी नीति तथा कार्यक्रमका सम्बन्धमा अध्ययन, अनुसन्धान गर्ने गराउने

(ट) संविधानले व्यवस्था गरेका किसानहरुका हक, हित र अधिकारहरु कार्यान्वयन भए नभएको सम्बन्धमा अध्ययन गरी नेपाल सरकारलाई आवश्यक सिफारिस गर्ने ।

(ठ) किसान संघ / संगठनहरु (समूह, सहकारी, गै.स.स. बाहेक) लाई दर्ता गरी नियमन गर्ने ।

(ड) सरकारी तथा गैरसरकारी एवं नीजि क्षेत्रबाट सञ्चालित नीति तथा कार्यक्रम र परियोजनाहरुबाट किसानहरुको अधिकार हनन् भएमा सम्वन्धित निकाय र नेपाल सरकारलाई जानकारी गराई आवश्यक सिफारिस गर्ने ।

(ढ) नेपाल सरकारले समय समयमा तोकेका अन्य काम गर्ने ।

आयोगको सचिवालय र काम कारवाही

(१) आयोगको केन्द्रीय सचिवालय काठमाडौं उपत्यकामा रहनेछ र आयोगले आवश्यकता अनुसार नेपालका विभिन्न स्थानमा आफ्नो कार्यालय खोल्न सक्नेछ ।

(२) आयोगको सचिवालयको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) आयोगले सम्पादन गर्ने काम कारबाहीमा आयोगलाई सहयोग पुऱ्याउने ।

(ख) आयोगको निर्णयहरु कार्यान्वयन गर्ने ।

(ग) नेपाल सरकारबाट तोकिए बमोजिमको अन्य काम गर्ने ।

उपसमिति वा कार्यदल गठन गर्न सक्ने:

(१) आयोगले आफ्नो काम सुचारुरुपले सञ्चालन गर्नको लागि सम्बन्धित क्षेत्रका विज्ञहरु समेत रहेको उपसमिति वा कार्यदल गठन गर्न सक्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठन भएको उपसमिति वा कार्यदलको काम, कर्तव्य र अधिकार, कार्याविधि तथा त्यस्तो उपसमिति वा कार्यदलका सदस्यहरुले पाउने सुविधा प्रचलित आर्थिक ऐन नियम बमोजिम हुनेछ ।

समन्वय कायम गर्नुपर्ने:

(१) आयोगले योजनाको तर्जुमा, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्दा र त्यसको रणनीति तय गर्दा सम्बन्धित मन्त्रालयसँग समन्वय गर्नेछ ।

(२) आयोगले योजनाको तर्जुमा, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्दा अन्य सरोकारबाला निकाय तथा संस्थासंग समन्वय गर्न सक्नेछ

नियम वनाउने अधिकार:

(१) यस आदेशको कार्यान्वयनको लागि आयोगले आवश्यक नियम, निर्देशिका बनाउन सक्नेछ ।

(२) उपनियम (१) बमोजिम बनाइएको नियम मन्त्रालयबाट स्वीकृत भएपछि लागू हुनेछ ।

आयोगका पदाधिकारीहरु

नाम : [illegible]
मोबाइल नं. : [illegible]

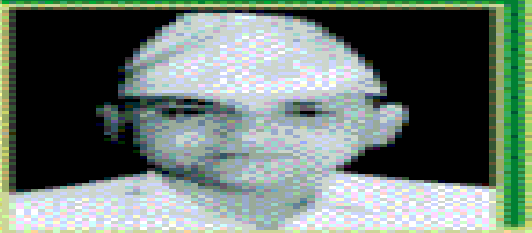

नाम: [illegible]
मोबाइल नं.: [illegible]
[illegible]

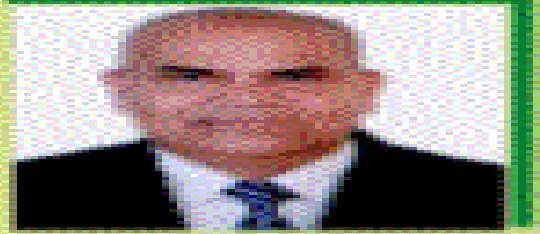

नाम (कुमि [illegible]) : [illegible]
मोबाइल नं.: [illegible]

नाम: [illegible]
मोबाइल नं.: [illegible]

नाम: [illegible]
मोबाइल नं. : [illegible]

नाम (कुमि [illegible]) : [illegible]
मोबाइल नं. [illegible]

नाम [illegible] : [illegible]
मोबाइल नं.: [illegible]

राष्ट्रिय किसान आयोग

National Farmers Commission

अध्यक्ष - १

(मा. राज्यमन्त्रीस्तर)

कम्प्युटर अपरेटर .– १ (पि.ए.)
(नेपाल विविध सेवा रा.प.अन. प्रथम)

- सदस्य (किसान, विशिष्ट श्रेणी) ३
- सदस्य (सहकारी, विशिष्ट श्रेणी) १
- सदस्य (विज्ञ, विशिष्ट श्रेणी) १

सदस्य–सचिव

(नेपाल कृषि सेवा, (समूहकृत नहुने) रा.प.प्रथम- १)

कम्प्युटर अपरेटर .– ४ (पि.ए.)
(नेपाल विविध सेवा रा.प.अन. प्रथम)

नीति तथा अनुगमन मुल्याङ्कन महाशाखा

वरिष्ठ पशु विकास अधिकृत (ला.पो.डे.डे. रा.प.द्वितिय- १)

योजना, तथा किसान कल्याण महाशाखा

वरिष्ठ कृषि अर्थ विज्ञ (एग्रि इको एण्ड मार्केटिङ्ग रा.प.द्वितिय- १)

प्रशासन शाखा

शाखा अधिकृत (सा.प्र समूह रा.प.तृतीय) - 1
ना.सु. (सा.प्र समूह रा.प.अन प्रथम) - १
खरिदार (सा.प्र समूह रा.प.अन द्वितिय) -१
कम्प्युटर अपरेटर (विविध) -१

नीति तथा अनुगमन मुल्याङ्कन शाखा

बाली विकास अधिकृत (बाली विकास)-१
प्रा.स. (बाली संरक्षण) – १

योजना शाखा

कृषि अर्थ विज्ञ (एग्रि इको एण्ड मार्केटिङ्ग)-१
प्रा.स. (खा.पो.गु.नि) – १
कम्प्युटर अपरेटर (विविध)-१

लेखा शाखा

लेखा अधिकृत (लेखा समूह रा.प.तृ)-१
सह-लेखापाल (लेखा समूह रा.प.अन. द्वितिय-१

सेवा करार

हलुका सवारी चालक .(मेकानिकल्स) – ९
कार्यालय सहयोगी (प्रशासन) – 5
जम्मा - 14 जना

किसान कल्याण शाखा

पशु विकास अधिकृत (ला.पो.डे.डे)-१
प्रा.स. (बागवानी) – १

कुल दरवन्दी संख्या- ४१ जना (१४ सेवा करार समेत)

आयोगको वर्तमान स्थिति तथा कार्य प्रगति

किसान आयोगले काम थाल्यो

हेमन्त जोशी, काठमाडौं

२० वर्षे कृषि विकास रणनीतिअनुसार गठन गरिएको राष्ट्रिय किसान आयोगमा औपचारिक रुपमा काम शुरू गरेको छ। वैशाख ८ गते पदाधिकारी नियुक्तिले पूर्णता पाए पनि आयोगको कार्यालय स्थापना, ऐन नियम निर्माण र कर्मचारी नियुक्तिलगायतका कामले भने अझै पूर्णता पाउन सकेको छैन।

विगत लामो समयदेखि छलफलमा रहेको आयोग गठनको विषयमा सरकारको कार्यकारी आदेशबाट गठन भएर वैशाख ८ गतेमात्र पूर्णता पाएको आयोगले ऐन नियमावलीको मस्यौदा बनाउने र पारित गर्ने कामलाई अघि बढाएको छ।

राष्ट्रिय किसान आयोगका सदस्यसचिव मदन थापाले अहिले लागू भइरहेका नीति नियमको नीतिगत भिन्नता पहिचान गरी कस्ता ऐन, कानुन र नीति नियमहरू तर्जुमा गर्ने भनेर विज्ञहरूमार्फत् सुझाव तयार गरिने बताउनुभयो।

नेपाल समाचारपत्रसँग कुरा गर्दै थापाले चालू आर्थिक वर्षको अन्तिम चौमासिकमा पूर्णता पाएको आयोगले बैठक सञ्चालन सम्बन्धी कार्यविधि तयार गर्ने, किसान संघ संगठनको दर्ता र नियमन सम्बन्धी कार्यविधि तयार गर्ने र केन्द्रीयस्तरमा नीति निर्माणको कार्यका लागि राष्ट्रिय योजना आयोगबाट कार्ययोजना स्वीकृत गरेको बताउनुभयो। वैदेशिक लगानी कुन र कस्तो अवस्थामा ल्याउनुपर्ने भन्ने विषयमा राष्ट्रियस्तरको छलफलको आयोजना गर्ने थापाले बताउनुभयो। उहाँले भन्नुभयो-'निकै ढिलो गरेर भए पनि आयोगले पूर्णता पाएको छ। तत्कालका लागि हामीले संरचनागत र प्रशासनिक क्षेत्र विस्तारलगायत कृषि क्षेत्रमा रहेका नीतिगत समस्याको पहिचान र समाधानका लागि प्रादेशिकस्तरमा नीति पहिचान गोष्ठी आयोजना गर्नेलगायत कार्यक्रम स्वीकृत भएका छन्। महत्त्वपूर्ण कुरा भनेको कर्मचारी संगठन तालिका (ओएनएम) स्वीकृत भइसकेको छैन।'

अहिलेसम्म पनि राष्ट्रिय किसान आयोगका नाममा बजेट अख्तियारी भएको छैन। अर्थ मन्त्रालयले आयोगको कामका लागि १ करोड ८८ लाख ५० हजार रुपियाँ रकमान्तर गरेको छ। तर, कृषि विकास मन्त्रालयले राष्ट्रिय किसान आयोगलाई बजेट अख्तियारी नदिएको बताउनुभयो।

चालू आर्थिक वर्षको बजेटमा नै किसान सामाजिक सुरक्षाअन्तर्गत किसान आयोग गठन गरिने कुरा उल्लेख गरिएको थियो। सोही अनुरुप गत माघ ६ गते मन्त्रिपरिषदले कृषिसम्बन्धी ऐन, कानुन, नीति तथा योजना तर्जुमाका साथै कृषि अनुसन्धान र प्रसारलाई किसानमैत्री बनाउँदै कृषकको हकहित अधिकारको रक्षा गरी कृषि उत्पादनमा मुलुकलाई आत्मनिर्भर बनाउने लक्ष्यका साथ आयोग गठनबारे निर्णय गरेको थियो।

के के काम गर्छ आयोगले ?

आयोगको प्रस्तावनामा मुलुकको अर्थतन्त्रको मेरूदण्डका रूपमा रहेको कृषि क्षेत्रलाई आधुनिकीकरण, व्यावसायिकरण र विविधीकरण गरी किसानको हकहितको संरक्षण एवम् प्रवर्द्धनका गर्ने मुख्य लक्ष्य राखिएको छ।

त्यसैगरी विभिन्न बाली वस्तुको बजार सरलीकरण, गुणस्तर तथा लागत प्रतिस्पर्धात्मकता अभिवृद्धि र मूल्य अभिवृद्धिका आधारमा किसानले उचित मूल्य पाउने उपायका बारेमा सरकारसमक्ष आफ्नो राय सुझाव पेस गर्नुपर्ने उक्त आयोगको कर्तव्य रहेको प्रस्तावनामा उल्लेख छ।

चित्रबहादुर श्रेष्ठ अध्यक्ष रहेको आयोगमा किसानको प्रतिनिधित्व हुने गरी भानुभक्त सिग्देल, मीना तामाङ र बसन्ती घिमिरे, कृषि सहकारी क्षेत्रबाट रवीन्द्र केसी र कृषि विज्ञतर्फबाट उदयचन्द्र ठाकुर र कृषि तथा वन समूहबाट सहसचिव मदन थापालाई सदस्यसचिव तोकेको छ। उनीहरूको अवधि चार वर्षको हुनेछ।

उक्त आयोगले सरकारले जारी गरेका विभिन्न नीति, ऐन तथा नियममा किसान अधिकारका विषयमा रहेको नीतिगत भिन्नतालाई पनि अध्ययन गरी प्रतिवेदन बुझाउनेछ। किसानका नाममा खुलेको दर्जनौं संघसंस्थालाई पनि यो आयोगले नियमन गर्नेछ। सरकारले गत आर्थिक वर्षदेखि कार्यान्वयनमा ल्याएको कृषि विकास रणनीतिलाई सफल बनाउन कृषि मन्त्रालयसहित अन्य सरोकारवालासँग समयसापेक्ष छलफल गरी आवश्यक राय सुझावसहितको प्रतिवेदन सरकारलाई उपलब्ध गराउन आयोगलाई जिम्मेवारी दिएको छ।

किसानसम्बन्धी समूह, सहकारी र गैरसरकारी संघसंस्थाबाहेक अन्य संघसंस्थाले अबदेखि अनिवार्य रूपमा आयोगमा दर्ता गराएर मात्र काम गर्न पाउने बाध्यकारी व्यवस्था छ। हालसम्म राजनीतिक दल निकटका किसान संघसंगठनहरू सरकारी निकायमा दर्ताबिना नै सञ्चालन भइरहेका छन्। कृषि पेसालाई आकर्षित बनाउन समयसापेक्ष अध्ययन तथा अनुसन्धानका रचनात्मक गतिविधि सञ्चालन गर्नुका साथै वस्तुगत संघ, उत्पादक सहकारी संघ र किसान सञ्जाल र संगठनहरूको क्षमता अभिवृद्धिसम्बन्धी योजना तयार पारी आयोगले सरकारलाई प्रस्ताव गर्ने गठन आदेशमा उल्लेख गरिएको छ।

बालीको बजार पहँच (सरलीकरण), गुणस्तर निर्धारण, लागत प्रतिस्पर्धा र मूल्य अभिवृद्धिका आधारमा किसानले लागत मूल्य पाए नपाएको विषयमा पनि अध्ययन गरी आयोगले सुझावसहितको प्रतिवेदन सरकारलाई बुझाउनेछ। त्यस्तै सरकारी, गैरसरकारी र निजी क्षेत्रबाट कृषिसम्बन्धी सञ्चालित नीति, कार्यक्रम र परियोजना किसानमुखी भए नभएको विषयमा अनुगमन गर्ने जिम्मेवारी पनि आयोगलाई दिइएको छ। किसानसँग रहेका परम्परागत ज्ञान, सीप, प्रविधि, रैथाने जातका बिउ र नश्ल तथा किसानले विकास गरेका बाली र पशुपन्छीसम्बन्धी नश्लमा पहुँच र उपभोग दर वृद्धि गराउने आवश्यक नीति तयार पार्ने जिम्मेवारी पनि आयोगको रहेको छ। चालू आर्थिक वर्षमा १ करोड मात्र बजेट छुट्टाइएको आयोगका लागि आगामी आर्थिक वर्षलाई साढे १२ करोड रुपियाँको सिलिङ मन्त्रालयले तोकेकोछ। सामान्य भौतिक संरचना पनि नरहेको आयोगका लागि उक्त रकम एकदमै कम रहेको सदस्यसचिव थापाले बताउनुभयो।

मेगा बैंक नेपाल लिमिटेड
सूचनाको हक सम्बन्धी ऐन २०६४ को दफा ५ उपदफा (३) बमोजिम विवरण चैत्र मसान्त २०७३ सम्म

१. **निकायको स्वरूप र प्रकृति:**
कम्पनी ऐन, २०६३ बमोजिम स्थापना भई बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ बमोजिम नेपाल राष्ट्र बैंकबाट इजाजतपत्र प्राप्त गरी सञ्चालित "क" वर्गको वित्तीय संस्था।

२. **निकायको काम, कर्तव्य र अधिकार:**
बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन, २०६३ तथा बैंकको प्रबन्धपत्रमा व्यवस्था भए बमोजिमको काम, कर्तव्य र अधिकार।

३. **निकायमा रहने कर्मचारी र कार्य विवरण:**
हाल कार्यरत कर्मचारी संख्या ५०४ (स्थायी, अस्थायी र करार) रहेको छ र बैंकले तोकेको कार्य विभिन्न पदमा कार्यरत कर्मचारी मार्फत भइरहेको छ । व्यवस्थापन समूहको नाम र पद बैंकको वेवसाइट www.megabanknepal.com बाट जानकारी लिन सकिन्छ ।

४. **निकायबाट प्रदान गरिने सेवा:**
बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०६३ बमोजिम "क" वर्गका बैंकले प्रदान गर्न सक्ने सम्पूर्ण बैंकिङ्ग सेवाहरु ।

५. **सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारी:**
सेवा प्रदान गर्ने निकायको शाखा र जिम्मेवार अधिकारीहरुको विवरण यस बैंकको वेवसाइट www.megabanknepal.com मा उपलब्ध छ ।

६. **सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने दस्तुर र अवधि:**
बैंकले प्रदान गर्ने विभिन्न सेवाको शुल्क तथा अवधि यस बैंकको वेवसाइट www.megabanknepal.com / Standard Charges मा प्रकाशित गरिएको छ ।

७. **निर्णय गर्ने प्रकृया र अधिकारी:**
बैंकिङ्ग कारोबारका सम्बन्धमा विविध निर्णयहरु विभिन्न तहका अधिकारीहरुले गर्न सक्ने गरी प्रकृया मिलाई अधिकार प्रत्यायोजन गरिएको छ। नियमित कार्य संचालन सम्बन्धमा प्रमुख कार्यकारी अधिकृत तथा बैंकको संचालक समिति निर्णयकर्ताको रुपमा रहेका छन् ।

८. **निर्णय उपर उजुरी सुन्ने अधिकारी:**
श्री राजेन्द्र सुवेदी
प्रमुख मानव संशाधन विभाग
मेगा बैंक नेपाल लिमिटेड, केन्द्रीय कार्यालय, राइजिङ्गमल कमलादी, काठमाडौं ।
पो.ब.नं. २६५५९, फोन नं.४१६९२१७

९. **सम्पादन गरेको कामको विवरण:**
बैंक तथा वित्तीय संस्था सम्बन्धी ऐन २०६३ बमोजिम "क" वर्गका बैंकहरुले गर्न सक्ने अधिकांश बैंकिङ्ग कारोबारहरु सम्पादन भईरहेको छ ।

१०. **सूचना अधिकारी र प्रमुखको नाम र पद:**
बैंकको प्रमुख सूचना अधिकारीको नाम र पद यस प्रकार रहेको छ ;
श्री रतिना देशराज श्रेष्ठ
सहायक नायब प्रमुख कार्यकारी अधिकृत
मेगा बैंक नेपाल लिमिटेड, केन्द्रीय कार्यालय, राइजिङ्गमल कमलादी, काठमाडौं ।
पो.ब.नं. २६५५९, फोन नं.४१६९२१७

साथै यस बैंकका शाखा कार्यालयहरुमा सम्बन्धित शाखा प्रमुखहरुलाई सूचना अधिकारीको रुपमा कार्य गर्ने

आयोगको अवस्था:

- आयोगले पूर्णता प्राप्त गरि सकेको छ ।
- कार्यक्रम तथा बजेट निर्माण (चालु र आगामी आ.व.)
- फर्म, कम्पनि आदिको सूची दर्ता सम्पन्न
- आयोगको ब्रोसर निर्माण
- कार्यालय भवनको लागि घर भाडामा लिने सम्झौता सम्पन्न भै सर्ने तयारीमा।

आयोगको अवस्था.....

- कार्यालय खुलेको जानकारी दिने कार्य
- आयोगको बैठक सञ्चालन र किसान संघ संगठन दर्ता तथा नियमन कार्यविधिको मस्यौदा तयार गर्न TOR निर्माण एवं स्वीकृत भै सकेको
- गोष्ठिहरु (संघिय तथा प्रदेशस्तर) सञ्चालन शुरु

आगामी सोच तथा कार्यक्रम

हराभरा यो वाटिकामा हो तार मन वीणाको आफैं लौ झन्कियो...

भक्तपुर नगरकोटबाट काभ्रेतर्फ देखिएको गैही खेत ।

80-200mm, Nikon D70s

www.rajeshkc.com

आगामी आ.व. को प्रस्तावित मूख्य कार्यक्रमहरु

- राष्ट्रिय किसान आयोग ऐन तथा अन्य ऐनको मस्यौदा तर्जुमा तथा सुझाव संकलन गरी प्रतिवेदन तयारी

- किसान सुरक्षा भत्ता तथा निवृत्तिकण मस्यौदा कार्यविधि तर्जुमा तथा कार्यान्वयनको लागि सिफारिस गर्ने

- कृषि उपजहरुको किसानले पाउने उचित मूल्य तथा प्रतिफल सम्बन्धी अध्ययन तथा सिफारिस

आगामी आ.व. को प्रस्तावित मूख्य कार्यक्रमहरु.....

- कृषि विकास रणनिति कार्यान्वयन अवस्था बारे अध्ययन प्रतिवेदन
- किसान वर्गीकरणको मापदण्ड पुनरावलोकन तथा परिचयपत्र वितरणअध्यावधिक कार्यक्रम
- Contract Farming Act मस्यौदा तर्जुमा र सिफारिस
- National Land Leasing Corporation र बाँझो जग्गा उपयोग सम्बन्धी - संभाव्यता अध्ययन र सिफारिस
- कृषि क्षेत्रमा प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी बारे अध्ययन तथा सिफारिस
- भू-उपयोग ऐन निति अध्ययन विश्लेषण तथा सिफारिस गर्ने

आगामी आ.व. को प्रस्तावित मूख्य कार्यक्रमहरु.....

- कृषि र पशुपंक्षी विकास मन्त्रालयबाट संचालित युवा/महिला/जनजाती/दलित/भूमिहिन/पिछडावर्ग/साना किसान/कम्लरी र क्षेत्र विशेष लगायत कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयन अवस्था बारे अध्ययन

- संचालित कृषि बिमा, कृषि रिणको कार्यक्रमको कार्यान्वयन अवस्थाबारे अध्ययन

- कृषि श्रमिक सम्बन्धी प्रवर्द्धनात्मक तथा सचेतनात्मक कार्यक्रम

आगामी आ.व. को प्रस्तावित मूख्य कार्यक्रमहरु.....

- दर्ता /अभिलेखीकरण भएका किसान संघ संगठनहरुलाई क्षमता अभिवृद्धि तथा सशक्तिकरण
- किसान अधिकार एवं वीरुवा जात संरक्षण ऐन मस्यौदा उपर अन्तरक्रिया
- राष्ट्रिय किसान आयोगबारे अभिमुखिकरण गोष्ठी/सचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन (केन्द्र र प्रदेश)
- वस्तुगत संघ/उत्पादक सहकारी संस्था तथा किसान संजालहरुलाई संगठनात्मक अधिकारबारे क्षमता अभिवृद्धि तालिम(गोष्ठि तथा कार्यशाला)

आगामी आ.व. को प्रस्तावित मूख्य कार्यक्रमहरु.....

- प्रदेश तथा केन्द्रमा सरोकारवालाहरु बिच किसान अधिकार तथा कृषि व्यवसाय सम्बन्धी एवं कल्याणकारी निती पहिचान गोष्ठी

- कृषि क्षेत्रमा प्रत्यक्ष वैदेशिक लगानी नीति सम्बन्धी विषयक विचार गोष्ठी

- कृषि विकास रणनीति कार्यान्वयन सम्बन्धी अवलोकन भ्रमण

समस्याहरु

- कान्छो आयोग
- कार्यालय भवनको अभाव
- मानव संशाधनको कमी, O &M स्वीकृतीको क्रममा
- सवारी साधनको कमी

चुनौतीहरु

- बृहत दायराको कार्यक्षेत्र, क्लिस्ट जिम्मेवारी
- किसान आयोग ऐन लगायत अन्य ऐनको निर्माण
- संघिय संरचना अनुरुप कार्यान्वयनको ढाँचा कस्तो हुने

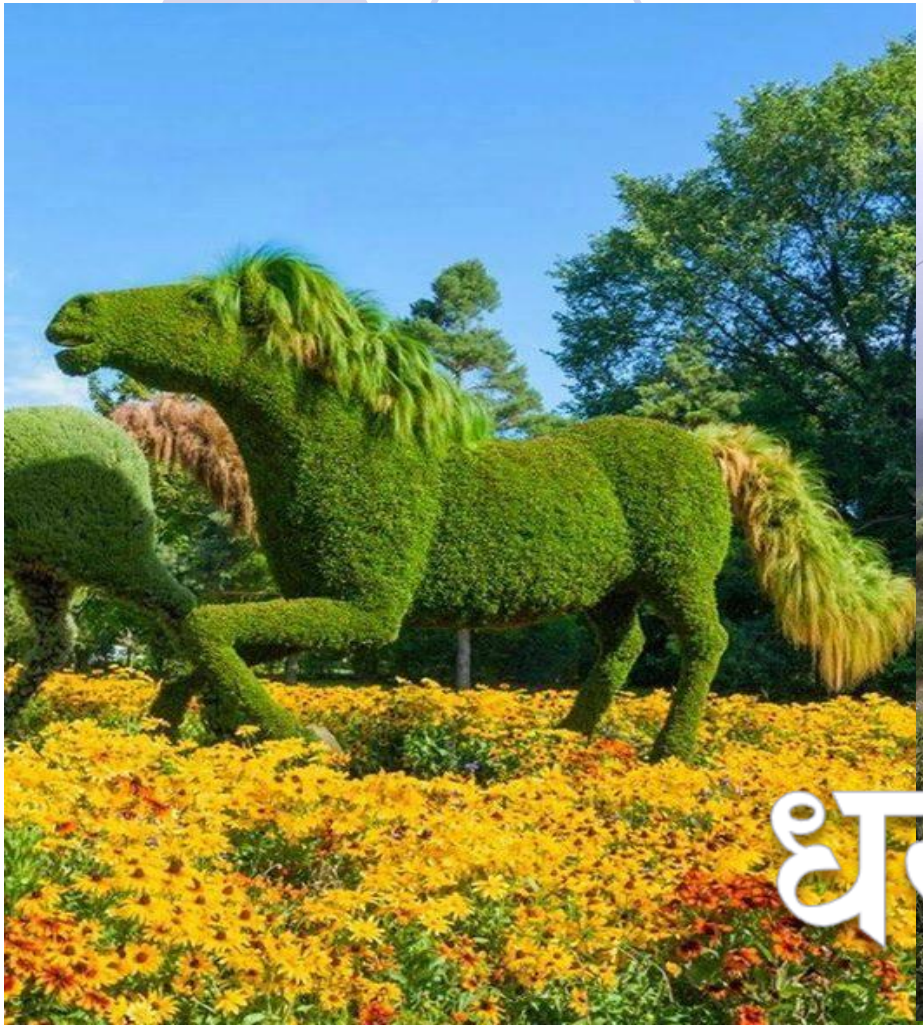

धन्यवाद

Welcome for Suggestions & Comments